

Przewodnik górski

Warunki nabycia uprawnień

- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych
(tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 4 marca 2011
(Dz. U. Nr 60, poz. 302)

Stan aktualny i stan po deregulacji

- Ustawa o usługach turystycznych reguluje zawód przewodnika turystycznego (miejskiego, terenowego, górskiego, międzynarodowego przewodnika wysokogórskiego) oraz pilota wycieczek. Oznacza to, iż trzeba spełnić określone wymagania, aby móc wykonywać te zawody.
- Ten stan będzie aktualny do końca 2013 roku.
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829) wprowadzi deregulację zawodów: przewodnika turystycznego miejskiego, terenowego i międzynarodowego przewodnika wysokogórskiego. Zmiany te wejdą w życie 1 stycznia 2014 r.
- Jedynie zawód przewodnika górskiego pozostanie zawodem regulowanym.
- Jedyna zmiana dotycząca przewodnika górskiego, to rezygnacja z obowiązku składania zaświadczenia o stanie zdrowia.

- Uprawnienia przewodnika górskiego nadaje **marszałek województwa** właściwy dla miejsca zamieszkania kandydata.
- W wypadku nieposiadania miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – uprawnienia nadaje **marszałek województwa wybrany przez osobę** ubiegającą się o te uprawnienia.
- **Wszelkie sprawy związane z nadawaniem uprawnień należy kierować do marszałka województwa.**

Do kogo się zgłosić?

Uprawnienia przewodnika górskiego może otrzymać osoba, która:

- 1) Ukończyła **18 lat**;
- 2) Posiada **wykształcenie średnie**;
- 3) Posiada **stan zdrowia** umożliwiający wykonywanie zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek;*
- 4) **Nie była karana** za przestępstwa umyślne lub inne popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek;
- 5) Odbyla **szkolenie** teoretyczne i praktyczne dla określonego obszaru górskiego oraz zdała **egzamin** na przewodnika górskiego.

* Z dniem 1 stycznia 2014 r. wymaganie zostanie zniesione

- Uprawnienia przewodników górskich dzielą się na **trzy klasy** w zależności od stopnia trudności tras i wycieczek. Podstawą dopuszczenia do egzaminu jest ukończenie odpowiedniego szkolenia.
- Program szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich III klasy składa się z:
 - 1) Części ogólnej – 125 godzin zajęć oraz 2-5 dni zajęć praktycznych
 - 2) Części szczegółowej – odrębnej dla przewodników:
 - a) Beskidzkich – 130 godzin zajęć oraz 15 dni szkolenia praktycznego; łączny czas trwania min. **12 miesięcy**;
 - b) Sudeckich – 115 godzin zajęć oraz 12 dni szkolenia praktycznego, łączny czas trwania min. **12 miesięcy**;
 - c) Tatrzańskich – 175 godzin zajęć oraz 65 dni szkolenia praktycznego, łączny czas trwania: min. **24 miesiące**.
- Zajęcia praktyczne kursu obejmują zarówno czas **letni**, jak i **zimowy**.
- Osoby **posiadające uprawnienia** przewodnika górskiego dopuszcza się do egzaminu umożliwiającego uzyskanie uprawnień obejmujących dodatkowy obszar **bez konieczności odbycia szkolenia** teoretycznego i praktycznego.

Ile czasu trwa szkolenie?

A jeśli chcę podwyższyć klasę uprawnień?

- Warunkiem dopuszczenia do szkolenia uzupełniającego dla kandydatów na przewodników górskich ubiegających się o podwyższenie klasy uprawnień jest posiadanie **uprawnień niższych o jedną klasę** na dany obszar uprawnień.
- Szkolenie przewiduje:
 - 1) Co najmniej 100 godz. zajęć i co najmniej 10 dni szkolenia praktycznego dla kandydatów na przewodnika górskiego **beskidzkiego i sudeckiego klasy II i I;**
 - 2) Co najmniej 75 godz. zajęć i 25 dni szkolenia praktycznego dla kandydatów na przewodnika górskiego **tatrzańskiego klasy II;**
 - 3) Co najmniej 65 godz. zajęć i 28 dni szkolenia praktycznego dla kandydatów na przewodnika **tatrzańskiego klasy I;**
 - 4) Co najmniej 30 godz. Zajęć i 100 dni szkolenia praktycznego dla kandydatów na przewodnika tatrzańskiego klasy I **z uprawnieniami do prowadzenia wycieczek w warunkach wysokogórskich**, powyżej III stopnia trudności w warunkach zimowych i IV stopnia trudności w warunkach letnich.

- Program szkolenia dla kandydatów na przewodników górskich, oprócz zagadnień szkolenia ogólnego dla kandydatów na przewodników turystycznych (załącznik 1 do rozporządzenia) obejmuje zagadnienia z następujących dziedzin:
 - Podstawowe wiadomości o górach Europy i świata,
 - Geografia turystyczna gór Polski,
 - Zagadnienia ochrony obszarów górskich,
 - Góry w kulturze polskiej,
 - Historia i organizacja turystyki górskiej w Polsce,
 - Zasady letniej i zimowej turystyki górskiej
 - Bezpieczeństwo w górach
- Podział tematów ze względu na obszar dostępny jest w załącznikach nr 3-5 do rozporządzenia.

Co obejmuje szkolenie?

Szczegółowe informacje

- Warunki, jakie należy spełnić, aby uzyskać uprawnienia przewodnika górskiego odpowiedniej klasy, a także obszary uprawnień i kompetencje odnośnie stopnia trudności trasy opisane są szczegółowo w rozdziale 4 rozporządzenia (§ 12 ust. 1, § 13 ust. 1, § 14 ust. 1)
- Szkolenia przewodników na klasę II i I można odbyć w trybach **grupowych bądź indywidualnych**. Szczegóły przedstawia § 7 ust. 1 rozporządzenia.

Jak zgłosić się na egzamin?

- Komisja egzaminacyjna zostaje powołana przez **marszałka województwa** właściwego dla obszaru uprawnień.
 - Aby zostać dopuszczonym do egzaminu, należy w terminie najpóźniej **14 dni** przed egzaminem przedstawić w **urzędzie marszałkowskim**:
 - a) dowód wniesienia **opłaty** egzaminacyjnej
 - b) zaświadczenie o ukończeniu **szkolenia** teoretycznego i praktycznego wystawione przez jednostkę organizacyjną lub osobę uprawnioną do szkolenia (wykaz jednostek i osób uprawnionych do szkolenia: www.turystyka.gov.pl)
- a także:
- c) **legitymację** przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek – w przypadku osób, które nabyły uprawnienia przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek przed 1 lipca 1998 i nie potwierdziły swoich uprawnień do 2000 roku,
 - d) kopię **legitymacji** przewodnika turystycznego – w przypadku osób posiadających już uprawnienia przewodnika górskiego na inny obszar.

Egzamin c.d.

- Egzamin zostanie przeprowadzony, jeżeli zostanie do niego dopuszczonych co najmniej 10 osób (3 osoby w przypadku egzaminu dla przewodników górskich na podwyższenie klasy uprawnień).

Egzamin na przewodników
górskich składa się z 2 części:

1) teoretycznej - w formie
pisemnej i ustnej (koszt 120 zł)

2) praktycznej (koszt 180 zł)

- Część pisemna trwa 45 minut i polega na rozwiązaniu testu składającego się z 30 pytań jednokrotnego wyboru.
- Warunkiem zaliczenia części pisemnej egzaminu jest uzyskanie co najmniej 20 punktów (maksymalnie można uzyskać 30 punktów).

Część teoretyczna forma pisemna

- Do części ustnej egzaminu dopuszczone są osoby, które zaliczyły część pisemną.
- Polega ona na udzieleniu odpowiedzi na pytania zamieszczone w wylosowanym zestawie pytań (każdy zestaw składa się z 3 pytań). Za każdą odpowiedź można uzyskać maksymalnie 15 punktów (po 5 od każdego egzaminatora). Aby zaliczyć część ustną egzaminu należy uzyskać od każdego z egzaminatorów przynajmniej po 9 punktów oraz brak odpowiedzi punktowanej na 0 punktów od któregośkolwiek z egzaminatorów.

Część teoretyczna forma ustna

- Po zdaniu części teoretycznej egzaminu na przewodnika górskiego odbywa się egzamin praktyczny, który powinien odbyć się w ciągu dwóch dni.
- Część praktyczna egzaminu składa się z zadań w liczbie od 3 do 5.
- Komisja egzaminacyjna powinna podać do publicznej wiadomości sposób oceniania egzaminu w miejscach ogólnodostępnych w urzędach marszałkowskich co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem egzaminu.

Część praktyczna

Co dalej po egzaminie?

- Osoba, która zdała egzamin na przewodnika górskiego, otrzymuje świadectwo wydane przez komisję egzaminacyjną.
- Osoba, która nie zdała części pisemnej, ustnej lub praktycznej egzaminu może wystąpić do marszałka województwa o ponowne dopuszczenie do każdej z części egzaminu po upływie 30 dni od dnia, w którym ogłoszono wyniki egzaminu.

- Aby otrzymać uprawnienia, legitymację i identyfikator przewodnika górskiego, należy **złożyć wniosek o nadanie uprawnień** do marszałka województwa właściwego dla miejsca zamieszkania.
- Inne zasady dotyczą osób, które nie mieszkają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (ustawa o usługach turystycznych, rozdział 4, Art. 28 ust. 1-3)

Wniosek o nadanie uprawnień

Jakie załączniki muszą dołączyć do wniosku?

Dokumenty dołączane do wniosku o nadanie uprawnień przewodnika górskiego:

- Kopia świadectwa lub dyplomu potwierdzającego posiadanie **wykształcenia średniego lub wyższego** (potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez pracownika urzędu marszałkowskiego przyjmującego wniosek, na podstawie przedstawionego mu oryginału tego dokumentu lub jego odpisu),
- **3 fotografie** w formacie 3cm x 4 cm,
- **Świadectwo zdania egzaminu** przed właściwą komisją dla przewodników górskich,
- **Zaświadczenie lekarskie**, potwierdzające stan zdrowia umożliwiający wykonywanie zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek w zakresie objętym wnioskiem,*
- **Oświadczenie o niekaralności** za przestępstwa umyślne lub inne popełnione w związku z wykonywaniem zadań przewodnika turystycznego lub pilota wycieczek.

* Z dniem 1 stycznia 2014 r. wymaganie zostanie zniesione

Czy muszę złożyć dodatkowe załączniki, jeśli podwyższam klasę uprawnień?

Dodatkowo osoby ubiegające się o uzyskanie wyższej klasy przewodnika górskiego do wniosku powinny dołączyć:

- dokumenty potwierdzające **prowadzenie wycieczek** przez okres wymagany do uzyskania wyższej klasy uprawnień (umowy lub rachunki);
- **oświadczenie o wykazie przejść**, obejmującym przejścia skalne wielowyciągowe, przejścia lodowe i skalno-lodowe, a także przejścia narciarskie o parametrach określonych przez stowarzyszenie zrzeszające górskich przewodników turystycznych.

- Potwierdzeniem posiadania uprawnień przewodnika górskiego jest **legitymacja i identyfikator** noszony w widocznym miejscu podczas pełnienia obowiązków.
- Identyfikator jest ważny przez **5 lat** od dnia wydania.
- W trakcie wykonywania zadań przewodnik górski jest zobowiązany **do posiadania przy sobie legitymacji** potwierdzającej posiadanie uprawnień pilota wycieczek oraz do okazywania jej na żądanie osób upoważnionych do wykonywania kontroli, w tym funkcjonariuszy Policji i straży miejskich lub gminnych.

Legitymacja i identyfikator

Powodzenia!

Ministerstwo Sportu i Turystyki

Departament Turystyki

www.msport.gov.pl

turystyka@msport.gov.pl

tel. (22) 244 31 72

fax (22) 244 73 01